

Hodnotenie evidencie umeleckých činností a aktivít na VŠVU za obdobie sledovania

november 2007-október 2008

Vedenia umeleckých škôl, pedagógovia i poverení pracovníci knižníc si pri vykazovaní publikačnej činnosti podľa ustanovení Smerníc č. 13/2005-R a č. 8/2007-R z 31. mája 2007 o bibliografickej registrácii a kategorizácii publikačnej činnosti a ohlasov uvedomovali rozdielnosť svojich výstupov oproti ostatným vysokým školám, resp. univerzitám, ktoré v uvedených smerniciach neboli zakotvené.

Akademická knižnica VŠVU od roku 2006 vyvíjala aktivity v oblasti evidencie umeleckých činností a aktivít na VŠVU vysokoškolských pedagógov, vedecko-výskumných pracovníkov a doktorandov, preto podala na Ministerstvo školstva SR projekt na riešenie tejto problematiky. Cieľom projektu bolo vytvorenie softvéru porovnateľného s evidenciou publikačnej činnosti a aktivít (EPCA), ktorá už prebiehala na vysokých školách resp. univerzitách, čo MŠ SR aj finančne podporilo. Analýzu jednotlivých umeleckých výstupov a aktivít uskutočnili vybraní pedagógovia našej vysokej školy, odborní pracovníci Akademickej knižnice VŠVU (AK), systémoví knihovníci a programátori z firmy Cosmotron – tvorcovia softvéru. Konkrétnou podobou projektu a analýzy výtvarných umeleckých činností bol softvér, ktorý vytvoril prostredie na zápis, rešeršovanie a sumarizáciu výstupov umeleckých činností a aktivít v prostredí VŠVU.

Evidencia publikačnej činnosti a aktivít (EPCA) už bola etablovaná v Smernici Ministerstva školstva č. 8/2007-R z 31. mája 2007. Pedagógovia vysokých umeleckých škôl spolupracovali na ďalšej analýze umeleckých činností a rozšírili ich aj o aktivity VŠMU a AU Banská Bystrica. Vypracovali kategórie všetkých umeleckých činností, ktoré boli napokon podnetom pre novelu Smernice č. 13/2008-R zo 16. októbra 2008 o Bibliografickej evidencii a kategorizácii publikačnej a umeleckej činnosti kvalitatívne porovnateľných s evidenciou publikačnej činnosti.

Etapy evidencie umeleckých činností a aktivít:

1. Analýza vstupných údajov
2. Vypracovanie formulárov zberu dát na VŠVU
3. Interné predpisy pre zber dát EUCA na VŠVU
4. Softvér pre EUCA na VŠVU
5. Zber dát
6. Novela Smernice pre EPCA a EUCA
7. Odovzdanie výstupov do CREPC (Centrálneho registra publikačnej činnosti) a na Ministerstvo školstva

Zber dát umeleckých činností a aktivít na VŠVU bol internou smernicou stanovený na 3 časové etapy. Miestom organizovania, zberu a zápisu podkladových materiálov je podľa zákonných ustanovení akademická knižnica.

Pedagógovia a ostatní participujúci zamestnanci VŠVU mohli vyplňať zverejnené formuláre buď priamo v elektronickej podobe na webovej stránke školy alebo v tlačenej podobe formulárov.

Prijatie inovovanej smernice už aj s umeleckými činnosťami bolo v časovom sklze oproti stanovenému dátumu odovzdania všetkých podkladov (EPCA aj EUCA), preto sme museli s spolupráci s CVTI SR a spracovateľom podkladov pre CREPC vytvoriť čo najoptimálnejšie časovo zvládnuteľné podmienky. Navrhla som on-line vstup priamo do databázy CREPC prostredníctvom formulárov, ktoré mali vyplňať samotní pedagógovia, vedecko-výskumní pracovníci a doktorandi jednotlivých vysokých škôl na Slovensku. Prorektor pre rozvoj vedy na VŠVU doc. Stankoci dovolil poskytnúť týmto školám výsledky know-how pracovných stretnutí zástupcov umeleckých škôl na Slovensku, ktoré počas jeden a pol roka viedol, hutne vyjadrených vo vstupných formulároch pre zber dát o umeleckých činnostiach a aktivitách. 4 formuláre VŠVU sme zredukovali do dvoch základných: pre podujatie a pre zverejnené dielo. Pri ich úprave sa zohľadnili všetky typy umeleckých aktivít a to v spolupráci s pedagógmi Vysokej školy múzických umení v Bratislave (doc. Rašla a doc. Puškáš).

Naša škola bola v zápise jednotlivých umeleckých aktivít čiastočne handikepovaná tým, že formuláre a podklady k nim už boli počas sledovacieho obdobia už vyplnené v školských formulároch a autori ich mohli vyplňovať sami on-line na CREPC. Aby boli podmienky vyhodnotenia formulárov všetkých škôl rovnaké, on-line zápis do CREPC sme v našej knižnici museli prepisovať sami, pretože podklady k nim sme už získali priebežne. Výhodou tohto pracného zapisovania však bolo zjednotenie vstupných údajov o podujatiach, termíne a miestach ich konania, kurátoroch i ostatných potrebných podkladoch, čím sa zvýšila dôležitosť pozície akademickej knižnice v úplnosti a presnosti zápisu údajov, okrem jej nezastupiteľného organizačného faktora. Najdôležitejšie na tomto zjednocovaní v experimentálnom zbere dát bol návrh na zjednotenie kategórií zastúpených autorov na rovnakých podujatiach. Často sa takto v knižnici vychytali i autormi zabudnuté aktivity.

Pri stanovovaní kategórií umeleckých činností bolo dôležitým faktorom vypracovanie katalógu renomovaných podujatí a inštitúcií. V konkrétnej praxi sa ukázalo, že tento zoznam treba pre ďalšie sledovacie obdobie aktualizovať o niektoré závažné podujatia a inštitúcie, ktoré budú zverejnené na web stránke CREPC. Katalóg by mala schváliť komisia odborníkov zloženou zo 7 členov v zastúpení: 3 garanti z VŠMU, 2 garanti z VŠVU a 2 garanti z AU BB. Aktualizáciu Katalógu renomovaných podujatí a inštitúcií na rok 2009 navrhujeme dokončiť do 30.4. 2009 a zverejniť 1.5. 2009 na web stránke CREPC.

Mgr. Grman dopracuje formuláre zverejnené na CREPC vytvorením autorít pedagógov-umelcov a následne po aktualizácii Katalógu renomovaných podujatí a inštitúcií vytvorí aj ich authority v prepojení (väzbe) na kategórie EUCA. Predpokladaným termínom dopracovania formulárom by mohol byť 15. máj 2009, keď by sa aj sprístupnili formuláre na on-line zápis na webovej stránke CREPC ako v minulom roku. Zápisy sa budú uskutočňovať priebežne počas celého roka a kontrolu správnosti údajov si zabezpečí každá vysoká škola podľa vlastných interných predpisov. Podobne ako v roku 008 sa oprava zápisov realizuje v rámci školy priebežne tak, aby bola pripravená na export – október 2009.

Každá VŠ si ustanoví komisiu garantov (na VŠVU sú to garanti študijných programov), ktorí sú zodpovední za správne určovanie kategórií evidovaných podujatí či realizovaného diela. Za správnosť relevantnosti údajov o podujatí zodpovedajú autori, ktorí poskytujú relevantné podkladové materiály pracovníkom akademických knižníc.

Vhodnou pomôckou pre správne pochopenie jednotlivých kategórií by bolo vypracovania podrobnejšieho výkladového manuálu. Je potrebné zorganizovať prednášky pre zainteresovaných pedagógov, resp. garantov študijných programov.

Nedopatrením sa do smernice nedostali niektoré logické kombinácie kategórií, ktoré treba v ďalšom období dopracovať. Preto treba vyhodnotiť kategorizáciu umeleckých činností odborníkmi umeleckých škôl, vypracovať metodiku stanovovania kategórií pre zodpovedných garantov v spolupráci s odbornými knižničnými pracovníkmi zodpovednými za zber EPCA a EUCA. Úzko spolupracovať s koordinátorom EPCA a EUCA – Centrom vedecko-technických informácií SR pri vyhodnotení EUCA a príp. inovovaní smernice. (Návrh dopracovaných kategórií sme za našu vysokú školu pripravili.) Úzko spolupracovať s knihovníkmi jednotlivých umeleckých škôl, resp. knihovníkmi zo škôl s výstupmi umeleckých aktivít.

Zber dát je vhodnejšie uskutočňovať priebežne počas celého sledovacieho obdobia, aby nedošlo k hektickému dopracovávaniu dát v knižnici. Navrhujem, aby sa každé 3 mesiace robila konečná uzávierka dodávania podkladov v knižnici a priebežne by sa podávala správa vedúcim katedier a vedeniu školy zverejňovaním priebežných výsledkov zberu.

Na základe získaných poznatkov prepracovať Internú smernicu pre EPCA a EUCA.

V spolupráci s tvorcami softvéru EUCA z firmy Cosmotron vytvoriť možnosť, aby údaje získané z on-line vstupu autorov do formulárov sa jednoducho prekonvertovali do existujúceho softvéru.

Získané informácie budú nielen dôležité nielen pre akreditačné hodnotenia, ale aj pri spracovávaní osobných bibliografických údajov a pre chronologické prehľady tvorby umelcov.

Z výsledkov zverejnených v CREPC sa jednoznačne dokázala potrebnosť zberu dát aj pre umelecké činnosti, keď v priebehu niekoľkých dní dodali zúčastnené školy vyše 3000 záznamov. Naša vysoká škola v tomto zbere uspela viac ako úspešne.

Vypracovala: Mgr. Katarína Czvitkovicsová,

ved. Akademickkej knižnice VŠVU

Bratislava, 18.2. 2009